

三才

ཐོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་ཁྱུན་ཁང་།

༡༡། ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཇད་པའི་
རོ་ལངས་གསེར་འབྲུར་གྱི་ཚོས་རྒྱུང་ཉེར་གཅིག་
པ་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐོད་ཚྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༡། ། རྩུང་། །

ཚཱ་ཞིག་པ།	དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཅམས།
ཚཱ་ཞིག་འགན་འཁུར་བ།	བདེ་ལྷན་བཟང་ལོ།
མཁུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།	བུམས་བཟང་།
དཔེ་ལྷན་འབྲེལ་མཐུན་པ།	བོད་རྒྱལ་མི་དམངས་དཔེ་ལྷན་ཁང་། (ལྷ་ས་ཁྱིམ་སྒོར་བྱང་ལམ་སྒོ་ཡང་20པ།)
པར་འདྲེབས་ཆན་པ།	བོད་རྒྱལ་མི་རྒྱུ་པར་འདྲེབས་ལག་ཁུལ་ཚད་ཡོད་ཁྱང་སི།
དེབ་ཆད།	787 × 1092 1/32
པར་ཤོག	9.5
ཡིག་ཡུངས།	ཁྱི་12.5
པར་གཞི།	2006ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་3བསྒྲིགས།
པར་ཐངས།	2008ལོའི་ཟླ་6པར་པར་ཐངས་5བཟང་།
པར་ཡུངས།	14,001—22,000
དཔེ་དེབ་ཡང་ཉགས།	ISBN978 - 7 - 223 - 01274 - 4
རྩིན་གོང་སྒྲིན།	13.00

པར་གཞི་སྒྲིན་བཟང་ལག་ཁུལ་ཡང་ཉགས་པར་འདྲེབས་མི་ཚོག

图书在版编目(CIP)

尸语故事/龙树大师著.—3版.—拉萨:西藏人民出版社,
2006.2(2008.6重印)

ISBN 978—7—223—01274—4

I.尸… II.西… III.藏族—民间故事—作品集—中国—
藏语, IV. I277.3

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 008969 号

尸语故事

编 著	龙树大师著
责任编辑	德吉桑姆
封面设计	强 桑
出版发行	西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)
印 刷	西藏山水印务技术有限公司
开 本	787×1092 1/32
印 张	9.5
字 数	125 千
版 次	2006 年 2 月第 3 版
印 次	2008 年 6 月第 5 次印刷
印 数	14,001—22,000
书 号	ISBN978—7—223—01274—4
定 价	13.00

版权所有 翻印必究

པར་གཞི་གསུམ་པའི་གསལ་བཤད།

སྒྱུར་རྩིས་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྒྱུར་དེ་བའི་འདི་ནི་ཁ་བའི་སྒྲུང་སྒྱུ་སྒྱུ་ལ་
མཆོག་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྒྲུག་སྒྲུག་ལ་མངའ་བའི་གྲགས་ཅན་སྒྱུར་དེ་བའི་ཅིག་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྒྲུག་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་«མཆོག་ཞག་སྒྲུང་གི་གཏམ་
སྒྱུད་»ཅེས་པའི་གྲགས་ཅན་སྒྱུར་གཏམ་དེ་དང་དབྱེར་བྱས་མེད་པའི་སྒྲུབ་
འཛེབས་ཡིན་དཔལ་འཕྲོག་པའི་སྒྱུར་དེ་བའི་ཅིག་ཡིན།

སྒྱུར་དེ་བའི་འདིའི་ཚོམ་ཙམ་ཐད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ནི་སྒྱུར་གཏམ་རིང་བ་
གཅིག་གི་ནང་ཏུ་སྒྱུར་བྱུང་འགའ་ཅམ་སྒྱུ་ཉིག་སྒྱུར་ལ་བརྒྱས་འདྲར་
བསྒྲིགས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་སྒྲུབ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཆོག་སྒྱུར་སྒྲུབ་པ་
དང་མི་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཏན་འཆོ་བའི་ནང་འདྲེས་འདྲིས་ཆེ་བའི་གཏམ་
དཔེ་ལ་སོགས་ཡིན་སྒྱུར་སྒྱུར་བའི་དཔེ་མཆོག་མང་པོས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པར་
བརྟེན། བལྟས་ན་མིག་དཔར་འཕྲོག་པ་དང་ཉན་ན་ཡིན་དཔར་འགྲུལ་
བསོགས་ཀྱི་ཚོམ་ཙམ་ལྡན་པས་མི་ནམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་
སྒྱུ་རུ་འགྱུར།

འདིའི་གོ་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆ་ནས་མྱོང་ན། དཀའ་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིང་
རྒྱས་དང་ཞེ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་སྒྲུབ་
པའི་སྒྱིང་སྒྱུབས་ཟབ་མོ་མཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྒྱུར་དེ་བའི་འདི་

བར་ཐེངས་ཐེངས་མང་བཏབ་ནས་སྒེལ་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེའི་
 སློག་པ་པོའི་དགོས་འདུན་ཡོངས་སུ་སྒོར་བྱབ་པ་མ་ཟུང་སྟབས་ད་དེས་
 བར་ཐེངས་བཞི་པར་རྒྱང་འདིའི་ནང་གི་ཆོག་ཅུང་གོ་ཁག་པ་རྣམས་ལ་
 དོན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཞབས་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད་པས་ཆེད་མངགས་ལོ་རྒྱུང་
 བྱིས་པ་དང་པོད་ཡིག་ཤེས་ཆད་ཅུང་དམའ་བའི་སྒྲིབ་དག་ལ་སྟབས་བདེ་
 བསྐྱུན་པའི་ཁྲལ་ལགས་ཀྱང་། ཆོག་འགའ་དེ་ཡོངས་སུ་ཁ་སྐད་དུ་སོང་
 བས་དོན་འབྲེལ་རྒྱག་ཁག་པའི་ཁར་ཆོག་མཛོད་སོགས་ནས་ཁྲུངས་དྲངས་
 ས་མེད་སྟབས་ཐེ་ཆོམ་རང་གིས་མིན་ནམ་སྟམ་ཞེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་ནར་
 རོར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མོད། ཡང་ཆོག་འགའ་དེ་ནི་གཏན་ནས་གོ་
 རྒྱ་མི་འདུག་པས་དཔེར་ན་གྲོ་དོང་། སོལ་པོ་ལྟ་བུའོ། སོལ་པོ་སྟེ་སོས་པོའི་
 དག་ཆ་རོར་བ་ཨེ་ཡིན་བསམ་པ་དོགས་གཞི་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡིན་ལྟགས་
 ཁྲུངས་བཅན་གྱི་བཟར་ཤ་གཅོད་སའི་མ་ཡིག་འདྲ་ལག་སོན་མ་ཟུང་སྟབས་
 རང་ཐག་ཆོག་འབྲེལ་གྱིས་བདག་བཅས་སྟེད་པའི་སྟོབས་པ་བྲལ། དེས་
 ན་མཁུན་ལྡན་སློག་པ་པོ་རྣམས་ནས་འདིར་ཆོག་ལ་ཆོ་བའི་འབྲེལ་པ་ཡང་
 དག་དེ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དགོངས་འཆར་སྟུག་སྟོལ་གནང་
 བའི་དེ་འདུན་ལྷ་རྒྱ་བཅས།

རོལ་སློག་འགན་འཁུར་བས།

དཀར་ཆག

ལེའུ་དང་མོ།	སྒྲུང་ཆུང་ཟླ་བ་གཤགས་པ་ལ་རྒྱལ་བུ་བདེ་ སྒྲོན་བཟང་པོ་ཞེས་མཆན་གསལ་བ། 1
ལེའུ་གཉིས་པ།	བུ་མོ་དེ་ཉིད་འབྲམ་སྒྲིབ་བ་དྲན་པ། 7
ལེའུ་གསུམ་པ།	བུ་མོས་རྒྱལ་པོ་ཤི་ཡུལ་ནས་སྒྲུངས་པ། 13
ལེའུ་བཞི་པ།	རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱང་མ་བཅའ་བ། 27
ལེའུ་ལྔ་པ།	ཆོང་དཔོན་སྒྲུང་མ་ཟིར་རྒྱང་ཡུལ་མེད་ འབྲམས་ནས་ཡོང་བས་བསོད་ནམས་ སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ། 37 ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གི་ བཟང་པོ་གཞལ་ཆད་དེ་བ་ཐོབ་པར་བརྟེན་ ནས་རྒྱལ་བུ་ཞུར་བས་རྒྱལ་གྲིད་བཟུང་བ། 44
ལེའུ་བདུན་པ།	བུ་རིག་པའི་ཁྱིའུ་རྒྱང་རྒྱན་མི་ཤེས་པས་ རྒྱན་སྒྲུངས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བཏང་བ་ མཐར་བསྐྱལ་ནས་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ། 51
ལེའུ་བརྒྱད་པ།	རྒྱལ་པོ་ཐོ་ཅེད་ལྷོན་རིག་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་ རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་སྒྲུང་པོ་གཤོངས་ ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ། 61

ལེབ་དབྱ་བ། བུ་མོ་སྤང་སྤང་ཆུང་བྲང་སྤང་གིས་བསྐྱབས་
 ཉེ་སྤྱོད་པོའི་ཁ་ནས་ཐར་བ་དང་། བུ་བྱ་མོ་
 མ་ལུ་བཅན་གྱི་ཡུལ་ནས་བསྐྱུས་ཉེ་ལྷན་དུ་
 རྒྱལ་སྤྱིད་བཟུང་བ། 77

ལེབ་བརྒྱ་བ། བུ་མོ་སྤང་ཁ་འདི་མི་སྤྱོད་ཅང་ཤེས་ཉེས་སྤྱོད་
 པོའི་ལག་ནས་ཁ་སྤལ་ཉེ་རྒྱལ་སྤྱིད་དང་
 ཐང་བ། 92

ལེབ་བརྒྱ་གཅིག་བ། སྤྱོད་མོས་བུ་མོ་བསྐྱུས་ནས་རང་གི་ཨ་མ་
 བསད། ཨ་མས་རང་གི་བུ་མོ་སྤྱོད་མ་ཐོང་
 བར་སྤྱོད་མོ་མ་ཐང་ལ་ངན་ལན་འཇལ་ཉེ་
 བུ་མོ་དེ་རྒྱལ་པོའི་རྩོམ་རྒྱུར་བ། 106

ལེབ་བརྒྱ་གཉིས་བ། མོང་བ་ལམ་ནོར་གྱིས་རྒྱལ་ས་ཐེན་བ། ... 120

ལེབ་བརྒྱ་གསུམ་བ། ལྷ་བདུད་གྱི་ཁ་ནས་ཐར་ཉེ་རྒྱལ་ས་ཐོབ་བ།
 132

ལེབ་བརྒྱ་བཞི་བ། རྩོ་རྩོ་བཟང་པོ་གཤེས་རྒྱུད་ངན་པའི་སྤྱིང་
 མོའི་ལག་ནས་ཐར་ཉེ་ཅང་ཤེས་ཉེས་བཀའ་
 དྲིན་གྱིས་མཁར་གཞིས་ནོར་ལྷགས་མངའ་
 ཐང་རྒྱས་པ་བྱུང་བ། 142

ལེའུ་བཙུ་མ་ལ།	ཐགས་མཁན་མོ་རྒྱུ་ལམ་འགྲོ་རྒྱལ་ས་པའི་ སྒྲུབས་གྲིས་སྒྲུག་མི་ཟན་གྱི་ཁ་ནས་ཐར་ཏེ་ དུག་སྒྲུལ་དང་མ་མི་ཟན་བདུལ་ནས་རྒྱལ་ ས་ཟིན་པ།..... 155
ལེའུ་བཙུ་དུག་ལ།	ལུ་ཤིང་འཁྱུ་བས་མཐར་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ། 165
ལེའུ་བཙུ་བདུན་ལ།	མོ་སྟོན་པ་དེའུ་གཙུག་པག་མགོ་ཅན་གྲིས་ རྒྱལ་རྒྱུད་ཆད་ལ་ཁད་པའི་སྟོག་བསྒྲུས་ནས་ སྟོན་པོ་བཟའ་མི་བདུལ་བ། 180
ལེའུ་བཙུ་བརྒྱད་ལ།	ལུ་མོ་བསོད་ནམས་ཅན་སྟེས་པ། 196
ལེའུ་བཙུ་དགུ་ལ།	མི་ལམ་ཟས་སྒྲུབ་བཟའ་བ་དེའི་མི་ལམ་ཐིག་ ནས་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ། 208
ལེའུ་ཉི་ཤུ་ལ།	རྒྱལ་པོ་ཚོས་བཟང་བསམ་གཏན་པ་དང་། མེ་ཏོག་ས་ལེ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་གྲིས་ལྟ་སྟོན་ལྟེ་ བརྒྱད་ཟན་དུ་བཀོལ་ནས་འཇམ་སྒྲིང་བདེ་ བར་བཀོད་པ། 231
ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཚ་གཅིག་ ལ།	རྒྱལ་ལུ་དོན་ལྷུ་བ་འཕམ་དུ་སྟུག་ཁུར་བྱས་ པ་ལས་ནམ་ཤུགས་རྒྱལ་བྱིམས་ཚོས་བཞིན་ བསྐྱུངས་པ། 266

ཡེ་ཤུ་དང་པོ།

ལྷན་ཆུང་ཟླ་བ་བྲག་ས་པ་ལ་རྒྱལ་བྱ་བ་དེ་སྦྱོད་
བཟང་པོ་ཞེས་མཆན་གསལ་བ།

འདིར་སྦྱག་ཀྱང་དང་སྒྲིང་ཁམས་མེད་པ་ན་མས་ཀྱི་དོན་དུ། རྒྱལ་
པོ་བ་དེ་སྦྱོད་བཟང་པོ་འདི་ན་མ་ཐར་འཆད་རྒྱ་ཡིན་པས་ཚང་མས་སྦྱན་གསན་
པར་བྱ། དེ་ཡང་གཏམ་རྒྱད་ཉན་པ་ལ་དམ་ཚིག་ན་མ་པ་གསུམ་བསྟུང་
དགོས་ཏེ། ཤེས་ཀྱང་མི་འཆད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་གཅིག་བར་དུ་མི་
ཡོངས་པོར་ཉན་པ་དང་གཉིས། ཐ་མ་འཆལ་བར་མི་གཏོང་བ་དང་
གསུམ་བསྟུང་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐུགས་ལ་འཛིག་པར་བྱ། རྩོན་རྒྱ་
གར་རྩོམ་གས་སུ་སྦྱོར་བ་ནས་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་པར་རྩི་ཏེ་ལྷན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སོབ་
པ། རྩོབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་རྩོམ་གས་དཔལ་གྱི་རི་ཐོ་
ལ། ལྷ་ཆོས་མི་ཆོས་བསྟན་ཆོས་ན་མས། ཅོམ་གྱིན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་

བློ་ཤིང་ལྷན་སྐྱེས་པའི་གཅིག་པུང་པ་ལ། ང་ལ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་དང་
 ལུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་འདྲུག་དགོངས་ནས་སྐྱེས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་
 དུས་སུ། དགོན་པའི་རྩོུགས་དེ་ན་བྲག་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ལྗེ་བས་ལ་བྱ་
 རྒྱུ་གི་ཆར་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གདའ། ལྷང་པའི་མདའ་ན་རྒྱལ་པོ་
 གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་གཅིག་ཡོད་པར་གདའ། དེའི་འཁོར་^①ན་རྒྱུག་
 པའི་བྱ་ཞིག་དང་། སྤང་པའི་བྱ་རིག་པ་ཅན་གྱང་པོ་ཞིག་གྱང་ཡོད་པར་
 གདའ། རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་དེས་རྒྱུག་པའི་བྱ་དང་། སྤང་པའི་བྱ་གཉིས་ཁྲིད་
 དེ་ལྷང་པའི་ཕུ་ན་ཡར་སྒྲི་སངས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པར་གདའ། རྩོུགས་
 དཔལ་གྱི་རི་བོའི་ཆེ་ལ་ཡར་ལེབས་པ་དང་། བྲག་ལྗེ་བས་དེ་ན་བྱ་རྒྱུ་གི་
 ཆར་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཟིགས་ནས་རྩོ་བ་^②གང་རེ་བསྐྱུགས། བྲག་
 དེའི་སྐབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྱས་ཁོང་གཉིས་ལ་བཀའ་གནང་བར།
 དེ་ད་རང་གསུམ་པོ་ཆར་འདི་མ་ཐོན་བར་དུ་ལོག་མི་འགྲོ་བའི་མནའ་བྱེད་
 གསུངས་པས་ཁོང་གསུམ་པོས་མནའ་རེ་རེ་བསྐྱུལ་ལོ། དེར་ཁོང་གསུམ་
 པོས་བྱ་རྒྱུ་གི་ཆར་བརྒྱངས་ཤིང་། ཉི་མ་རྩྱེས་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་ན་
 རེ། ཆེ་འདི་ལ་དགོས་པའི་འབངས་འཁོར་ཁོངས་སྒྲིབ་ནི་ང་ལ་ཡོད། ཕྱི་
 མ་དགོས་པའི་ཆོས་རྩོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྤར་ཡང་བཏང་། ད་དུང་ཡང་
 བཏང་བས་ཆོག་མནའ་ཁ་འདྲུ་ལ་ཁའི་ཤ་བས་ཁྲིར། ང་ནི་ལོག་འགྲོ་

① འཁོར།- བྲན་ནམ། ཕྱི་འབྲང་ངམ། ཞབས་ཕྱི་ཁྱུ་མཐན་ནམ་མངའ་
 རོག་ལའང་གོ།

② སྐྱེ་བ། གོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཉེ་གོས་གཟིད་པའི་པང་ཁར་ཉེ་སྐྱེ་མད་གྱང་བེར།

ཟེར་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕྱོག་སོང་བ་དང་། སྤང་པོའི་བྱ་ན་རེ། ང་ནི་སྤང་ཡང་
 མནའ་ཚོས་ཁྲམ་པའི་ལས་ཀ་ཕྱེད་མཚུངས་། ད་རེས་ཀྱང་མནའ་ཚོས་ན་མི་
 འཁྱིག་ཟེར་ནས་རྒྱ་བ་གང་བསྐྱགས་ཏེ་བརྟུངས་སོ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ན་རེ།
 དབང་ཆེ་བ་ལ་མནའ་དེ་བགག་དོན་མེད་པར་ཁོ་རང་གིས་བཀག ཕྱོག་
 དོན་མེད་པར་ཁོ་རང་སྟོན་ལ་ཕྱོག། རེད་རང་གཉིས་འདི་མ་ཙམ་^①བར་
 རྟོད་ཟེར་ནས་བརྟུངས་སོ། ཉི་མ་ལ་ལ་སོང་ལ་ཁད་ཀྱང་བྱ་རྒྱ་གི་ཆར་
 འདི་འདྲ་ནི་མི་ཙམ་པར་འདྲག མནའ་ཁ་འདྲ་ལ་ཁའི་ལྷ་བས་ཁྱིར། ཆོ་
 འདི་ལ་དགོས་པའི་ནོར་ནི་ང་ལ་ཡོད། ནོར་ཡོད་ན་མཁས་ལྷགས་ནི་
 ལྷགས་ཀྱིས་འོང་། ལོག་འགྲོ་ཟེར་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཡང་ལོག་སོང་། སྤང་
 པོའི་བྱའི་བསམ་པར། ཁོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་མི་མེག་ཅིང་།
 སྤང་རྒྱང་རྒྱ་བ་ལྷགས་པ་ང་ནི་ཤིན་ཡང་བྱ་རྒྱ་གི་ཆར་འདི་བཏོན་མ་ཆར་
 བར་མི་འགྲོ་ཟེར་ནས་རྒྱ་བ་གང་ཁྱིར་ཏེ་ཕུ་མཐུད་བརྟུངས་སོ། ས་རུབ་
 པ་དང་བྱ་རྒྱ་གི་ཆར་ནས་རྒྱབ་པ་པོ་སྤྲས་དཔུང་པ་ནོན་པ་གཅིག་དོན་
 རྒྱང་ནས་ཁོ་གན་རྒྱལ་དུ་ནམ་ལངས་པ་འདྲ་བ་གཅིག་བརྟུངས། ཁ་བྱབ་
 ཏུ་ས་རུབ་པ་འདྲ་བ་གཅིག་བརྟུངས་ནས་ཁོ་ལ་སྤྲས་པ། སྤང་རྒྱལ་རྒྱ་ལ་
 གམེར་གྱི་མདོག་བྱང་། བྲག་ལ་འུག་པའི་སྐད་བྱང་། བྱ་ཆར་ཡོད་ནམས་
 ཆོ་ཆར་ལ་འགྲོ། ཆར་མེད་ནམས་ཆོ་ཆར་འཚོལ་གྱི་འདྲག མི་གནས་
 ཡོད་ནམས་ཆོ་གནས་ལ་འགྲོ། གནས་མེད་ནམས་ཆོ་གནས་ཆར་འཚོལ་

① ཙམ་པ། འཛོ་བའི་འདས་ཆོག་ལྷེ་འདོར་བ་དང་གཞོ་བའི་དོན་ཏེ་
 འདིར་ཡོན་པའམ་སྤང་བའི་དོན་ནོ།

ཏུ་ཤོང་། ལུང་པ་འདི་ན་དབང་རྒྱལ་པོ་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཏུང་ད་ནང་^①
 ཉན་ལོག་ཤོང་། རྟོར་ཤངས་སྟོན་ཕྱག་པོའི་བྲ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པ་ལ་ད་
 གིན་ནས་ལོག་ཤོང་། མི་མཆམས་ལ་སྟོན་པ་ལ་མཆམས་སྟོན་རྟོ་མིས་
 བརྟུངས་ནས་འབྲལ་རྒྱ་དང་ཉེར་རྒྱ་ཅི་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། ལུང་པོས་
 སྟོབ་དཔོན་ལ་གསེལ་བ^②། ལུང་པ་ལ་བཞུགས་ཡོད་འཕྲོ་བསམ་པ་མ་
 ལུང་། རྒྱལ་པོའི་བྲ་དང་ཕྱག་པོའི་བྲ་ལུང་པོ་བདག་གསུམ་མཐའ་བཞེན་
 ཉན་བྱ་རྟོག་གི་ཆར་འདི་མ་སྟོན་གྱི་བར་ཏུ་མི་འཕྲོ་བའི་མནའ་བཞག
 རྒྱལ་པོའི་སྲས་ནི་འཁོར་དང་ཡོངས་སྟོན་དབང་དབྱང་འཛོམས་པ་ཡིན་
 པས་མནའ་ལ་མི་བཅིས་པར་གཤེགས་ཤོང་། ཕྱག་པོའི་བྲ་ཡང་རྟོར་
 ཡོངས་སྟོན་འཛོམས་པས་མནའ་ལ་མི་བཅིས་པར་ལོག་ཤོང་། བདག་ནི་
 དབྲལ་པོའི་བྲ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ར་ལ་ཡོངས་སྟོན་མེད་པས་འབྲལ་རྒྱ་ག་ལ་
 ཡོང་། མནའ་ལ་འཛོམས་ནས་བྱ་རྟོག་གི་ཆར་འདི་བརྟུངས་པ་ལགས་
 བྱས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱགས་དགོངས་ལ། འདི་ནི་སྐྱེ་ས་དཔོན་
 དང་ཕྱག་པོ་མེན་ཏུང་གེས་རབ་ཆེ་བས་དཀའ་བ་སྟོན་བྱས་པ་གཅིག་ཡོང་
 བ་འདྲ་དགོངས་ནས། རྟོན་ལ་ཕ་མ་ཡོད་དམ་གསུངས་པ་དང་། ཕ་མ་
 ཡོད་ན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན། ལག་ན་རྟོར་ཡོད་ན་དབྲལ་པོའི་
 མིང་ཡང་མེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཀྱི་ཏུད་ད་གིན་ནས་བྱས་པ་ལྟར་ལགས་
 བྱས་པས། དེར་སྐྱེ་མས་ཕྱག་སྐྱིལ་བྱིད་ནས་སྟོ་སྟོགས་དཔལ་གྱི་རིལ་བྱོན་

① ད་ནང་། ད་ནངས་ཀྱང་འགྲི། དེ་རིང་མུ་རྩོ་ཞེས་པ་འོ།

② གསེལ་བ། བྲ་པོའི་དོན།

བོ། དེའི་ཆེ་དེའི་རྩ་ས་ན་རྒྱ་གར་ལྟ་སྟངས་དཔལ་གྱི་རིར་དྲུང་ཁྲོད་ཆེན་པོ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་མཐའ་ལ་རྩ་བའ་མང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་། དེའི་དཀྱིལ་ན་
 རྩ་བའ་དངོས་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། རྩ་དེའི་ཁ་ནས་གཏམ་སྒྲ་མཁས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཏམ་ལན་མ་ཤོར་བར་ལོན་ན་ལྟ་སྟངས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་
 གཤེར་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་འགྲོ་དོན་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པས།
 དེ་ལོན་པར་སྤང་རྒྱུ་ལྷ་བ་གཤམ་པ་ལ་རྒྱལ་བུ་བདེ་སྦྱོང་བཟང་པོའི་
 མཚན་གསལ། དྲ་བ་དང་། རལ་གྱི། ཉོག་མ། ཞགས་པ་དང་བཅས་
 པ་ལྟ་སྟངས་རྒྱལ་བུ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློན་ལམ་བཏབ། རྩ་ཆེས་
 བཟང་པོ་ལ་རབ་གནས་མཛད་དེ། སྤྲ་མས་འདི་སྐད་གསུངས། རྒྱལ་བུ་
 བདེ་སྦྱོང་བཟང་པོ་ཁྱོད། དཀའ་སྦྱང་དང་ཞེ་རྩས་བསྐྱེད་ནས་རྩ་ཁོ་རང་
 གིས་གང་ཟེར་ཡང་གཏམ་ལན་མ་བྱས་པར་ཤོག། སྤྲ་བར་འདིའི་སྟངས་
 བཞིར་མཚམས་སྒྲ་རེ་རེ་ཡོད། སྤྲ་མ་ཞིན་འབྲལ་ལ་རྩ་ལོན་ན་མཚམས་སྒྲ་
 བཞུལ་ནས་ཤོག། དེ་ནས་རྩ་ལ་གཏམ་ལན་ཤོར་བ་བྱུང་ན་ཞག་པོ་བདུན་
 ལ་མར་ཟན་འདི་ཡིས་བྱུང། དེ་ནས་མ་ལོངས་ན་ཤར་གྱི་མཚམས་སྒྲའི་
 ཅུར་ཤོག། ཞག་བདུན་སྟབ་པའི་མར་ཟན་གཅིག་དེར་ཡོང་། རྩ་ལྟ་
 མོ་མན་ཆད་གཤེར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེ་རྩས་མ་བསྐྱེད་ན་གསེར་ཁ་མི་ཡོང་
 བས། རས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་རིམ་ལ་བྱའོ། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཞེ་
 རྩས་རིམ་ལ་སྐྱེད་ཅིག། འགྲོ་དོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཀྱི་གཤེར་ཁ་ཡོང་བ་
 ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་གསུངས། ཡང་སྟགས་དགོངས་གཅིག་བཏང་
 བ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་རྩ་དེ་མ་ལོན་ན་མཚམས་སྒྲ་

བཀལ་ནས་ཡང་བའི་དཔེ་ཡོད་དགོངས་ནས་ཉིན་བདུན་དང་བཅུ་བཞིའི་
 བར་ལ་རོ་མ་ལོན་ན་ལྟོ་སྒྲིའི་མཚམས་སྒྲིའི་འོག་ལ་ཤོག སྒོ་ལ་གསལ་བའི་
 ཡིག་བཏབ་ནས་ཡོད། རྒྱབ་ཏུ་རོ་འཁྱར་རྒྱ་མེད་པར་མཚམས་སྒོ་བཀལ་
 ནས་ཡང་དང་མ་ཡང་མེད་དོ། ཞེ་རྒྱས་སྦྱིད་ཅིག་གསུངས་ནས་སྒྲོབ་
 དཔོན་ནང་དུ་བྱོན་ནོ། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་བདེ་སྦྱིད་བཟང་པོ་དེས་བྱ་བ་
 གཅིག ཉིག་མ་གཅིག རལ་གྱི་གཅིག ཞགས་པ་གཅིག འཛའ་ར་^①
 མར་བཅ་^②རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་བཅས་ཁྱར་ཉེ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་དེར་
 བྱོན་ནོ། །

① འཛའ་ར། འཛའ་བའམ་མཛའ་བ་ཡང་བེད། ལམ་རྒྱགས་ཀྱི་དོན་དུ་
 གོ།

② མར་བཅ། མར་སྤགས།

ལེབ་གཉིས་པ།

བཅོ་དེ་ཉིད་འབྱམ་སྒྲེ་བ་བྲན་པ།

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱ་ཤིང་སྤང་དེའི་ཆར་ཕྱིན་ནས་བརྟམ་པས་ཤིང་སྤང་
དེའི་ཅེ་ན་རྩ་ཆེན་པོ་གཅིག་འདུག་པ་དེས། ང་མ་ལེན་ང་མ་ལེན་ཟེར།
མཐའི་རོ་བྱན་ནམས་གྱིས་ནི་ང་ལོང་ང་ལོང་ཟེར། དེར་རྒྱལ་བྱས་རལ་གྱི་
བཀོན་ནས་ཤིང་སྤང་ལ་རྒྱག་པར་ཆས་^① ཉེ། བྲ་མ་ལྷ་ལྷུབ་སྒྲིང་པོ་
ཡིན། ། ང་རང་རྒྱལ་བྱ་བ་དེ་སྦྱོད་བཟང་པོ་ཡིན། ། རལ་གྱི་རར་མ་རྩོ་ཆོད་
ཡིན། ། དྲ་བ་ལྷགས་གྱི་མིག་དགྲ་ཡིན། ། ཉོག་མ་སེང་ལྡེང་^② ལྷག་པོ་
ཡིན། ། ཞགས་པ་འཕྲུལ་གྱི་ཡ་ལོང་ཡིན། ། མར་བཟོ་བོས་པས་འཛད་མེད་
ཡིན། ། རྩ་ཁྲིག་བབ་བམ་ཤིང་སྤང་གཙོད། ། ཅེས་བྱས་པས། རྩ་དེ་

① ཆས་པ། འགྲོ་བའམ་སེང་བའི་དོན།

② སེང་ལྡེང་། ཤིང་གི་རིགས་ཤིག་

བབས་བྱང་ཉི་ཉེ་མ་དེས་བརྒྱངས། རྩ་བ་དེའི་ནང་དུ་བརྒྱུངས།
 ཞགས་པ་དེས་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་ཏུ་ཁྱེད་ཡོང་ངོ་། དེ་ནས་གོམ་པ་བརྒྱན་
 ཅམ་སྒྲིབས་པ་དང་། རྩ་དེས། རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་བྱ། ཡང་ན་རྒྱལ་བྱས་རྒྱང་
 གཅིག་ཤོད། ཡང་ན་ངས་རྒྱང་གཅིག་བཤད་ཟེར་བས། རྒྱལ་བྱའི་
 བསམ་པ་ལ། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་རྩ་ཁོ་རང་གིས་ཅི་ཟེར་ཡང་གཏམ་ལན་མ་
 ལབ་གསུང་གི་འདུག་པས། གཏམ་ལན་བྱེད་མི་ཉན་བསམས་ནས་ཁ་
 རྩག་བཞུད་པས། རྩ་ན་རེ། རྒྱལ་བྱ་ལས་ཟད་མྱོད་འབྱའི་ཁ་ནས་གཏམ་
 ཡོང་བ་མི་འདུག ངས་རྒྱང་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཉན་ཡང་ཟེར་ནས། ལྱང་བ་
 ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་དེའི་འཁོར་ན་ཟུག་པོ་ཆེན་
 པོའི་བྱ་ཞིག་དང་། རྒྱང་པོའི་བྱ་ཞིག་ཡོད་པར་གདལ། ལྱང་པོའི་ཕུ་ན་
 བྱ་མོ་དེ་ཉིད་འབྲམ་ཟེར་བ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ལྷ་མ་དཔྱད་པ། རྒྱུས་པ་
 ལྷ་འབྲུ་ཞིག་ལ་འང་གཏམ་མི་ལབ་པ་ཞིག་ཡོད། ལྱང་པ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དེས།
 ངས་བྱ་མའི་གཏམ་ཁ་ཁྱེད་ན་ཟུག་པོའི་བྱའི་ནོར་བྱེད་ཅམ་ང་ལ་ལྷོན་
 དགོས་ལ། རྒྱང་པོའི་བྱ་ཡང་ངའི་ཆོ་གཡོག་ཏུ་བཞུད་དགོས། ཟུག་པོའི་
 བྱས་གཏམ་ཁ་ཁྱེད་ན། རྒྱལ་མིད་བྱེད་ཟུག་པོའི་བྱར་སྒྲོད་རྒྱ་དང་། རྒྱང་
 པོའི་བྱ་ཁོའི་ཆོ་གཡོག་ཏུ་བཞུད་དགོས། རྒྱང་ཟུག་གིས་བྱ་མའི་གཏམ་ཁ་
 ཁྱེད་ན། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་མིད་བྱེད་རྒྱད་རྒྱ་དང་། ཟུག་པོའི་བྱའི་རྒྱ་ནོར་
 བྱེད་ཅམ་ཁོ་ལ་རྒྱད་དགོས་ཞེས་ཁ་དན་བྱས། ཉིན་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བྱས་
 རྒྱུ་པོ་དང་རྒྱང་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱན་གྱིས་རྒྱས་ཏེ་ལྱང་པོའི་ཕུ་ལ་བྱོན་ནས་སྒྲིག་ར་
 སོགས་ཅིད་འཛིག་གང་བྱས་ཀྱང་བྱ་མའི་གཏམ་ཁ་མ་ཁྱེད་ ཡང་ཟུག་པོའི་